

(En-)conuscher lungatgs

1. Prendei la **carta** e rispundi allas damondas suandontas:

a) Tgei lungatgs silla **carta** enconuschis vus?

---

b) Tgeinins da quels tschintscheis vus sezs (era sche mo empau plaids ni construcziuns)?

---

c) Tschintscheis vus aunc auters lungatgs (era sche mo empau plaids ni construcziuns)? Sche gie, tgeinins?

---

d) Tgei lungatgs silla **carta** van aprau? E daco?

---

e) Savessen ins aunc far autras gruppas cun ils lungatgs sch'ins seconcentrass sin auters aspects? Noda tuttas gruppas pusseivlas e numna ni marchescha las differenzas denter las gruppas.

Cumparegliar lungatgs

2. Mirei uss bein sillas construcziuns silla **carta**.
Scuvri la **carta** cun trer vid ils latschs e mirei tgei che capeta.

a) Tgei pudess esser il tema grammatical da quella **carta**?

---

b) Controllei cun vossa persuna d'instrucziun ni cun la sligiazion sche vus haveis saviu identificar il tema grammatical. Mirei lu puspei bein sillas construcziuns silla **carta**.

- Co scheis vus el lungatg jester (che vegn indicaus dalla persuna d'instrucziun) ch'igl elefant s'audi al buob ni alla buoba?
- Co scheis vus che la giraffa s'audi al buob ni alla buoba?
- Sche vus tschintscheis auters lungatgs (danunder che vus essas oriunds):
Co scheis quei en quels lungatgs?
- Tier tgei gruppa ord exercezi 1e) savessan ins metter quels auters lungatgs?

Tedlar lungatgs

3. Sin igl audio «Construcziuns pronoms possessivs» udis vus co las construcziuns dalla carta vegnan tschintschadas.

a) Tedlei aunc ina secunda gada igl audio e colligei mintga construcziun che vus veis udiu cun igl endretg lungatg:

Deutsch	Construcziun _____
English	Construcziun _____
Français	Construcziun _____
Italiano	Construcziun _____
Romontsch	Construcziun _____

b) Uss veis vus udiu co las construcziuns tunan els differents lungatgs. Empruei uss da repeter las construcziuns dad ault! Gidei in all'auer. Sche vus essas malsegirs ni malsegiras, dumandei la persuna d'instrucziun da schar tedlar las construcziuns aunc inaga ina suenter l'autra.

4.a) Legi la historia e, cun agid dalla carta, fagei rudials entuorn tut ils pronoms possessivs/«plaid» che muossan ch'enzatgei s'auda ad enzatgi.

E «Luca has hidden his elephant in the fridge!» – «Tgei pulenta.» – «Na, propi, jeu hai sez viu ei!» – «Und wie hat er seinen Elefanten in den Kühlschrank gestellt?» – «El ha aviert la frestgera cun siu maun seniester, smaccau viaden siu elefant cun siu maun dretg e puspei serrau la frestgera cun tutta forza cun omisdus mauns.» – «Schia schia. Va quei era sche sia sora empleina la mesa frestgera cun siu pudding da tschugalata?» – «Segir!» – «Gie, lu sto el dar adatg ch'el siara buc en siu nas liung.» – «Tu veix dire sa trompe? Probablamein. Mo ussa vul Anna gie aschia ni aschia zuppar sia giraffa ella frestgera!» – «Ah sì? E come fa a far entrare la sua giraffa nel frigorifero? Proprio come Luca ha fatto entrare il suo elefante?» – «Na. Ella sto gl'emprem arver la frestgera, lu prender viadora siu elefant, lu metter viaden sia giraffa e lu puspei serrar la frestgera.» – «Ti fas gie sgnoccas, cun siu liung culiez po la giraffa gnanc viaden.» – «Ja, natürlich! Genau wie der Elefant und sein langer Rüssel! Jeu sai denton era far sgnoccas sche ti vul, mo teidla: tut ils animals ein alla radunonza dils animals, mo in maunca, tgeinin ei quei?» – «Buc idea.» – «La giraffa dad Anna, lezza sesa aunc en frestgera!» – «Haha. Her neck has certainly turned all stiff in her narrow hiding place.» – «Matei! Mo spetga, jeu hai aunc ina: ti eis egl uaul selvadi e lesse traversar in flum. El flum vivan crocodils, tgei fas?» – «Jeu sai

buc?» – «Gie, ti senodas. Ils crocodils ein gie alla radunonza dils animals!» – «Gie tgei flot, ei igl elefant da Luca era leu?» – «Bien sùr, son éléphant est là aussi.» – «E la giraffa dad Anna sesa vinavon persula en frestgera?» – «Gie, siu culiez ei bunamein schelaus en.»

b) Tedlei la historia sin igl audio «Animals en frestgera» e sutlinge il possessurs masculins cun oransch ed ils feminins cun verd. Nudei en tgei lungatgs ch'ils pronoms possessivs vegnan detgs en il text cun las scursanidas suandontas:

Deutsch	→	D
English	→	E
Français	→	F
Italiano	→	I
Romontsch	→	R

5. Ella salata da bustabs ein ils 12 differents pronoms possessivs dallas carta zuppai horizontalmein ni verticalmein. Mintga pronom ei mo ina gada d'anflar.

Encuri e marchei els sco suonda:

- Sutlingiar oransch: pronoms che muossan sin in possessur masculin
- Far rudi oransch: pronoms che muossan sin in posses (grammaticalmein) masculin
- Sutlingiar verd: pronoms che muossan sin ina possessura feminina
- Far rudi verd: pronoms che muossan sin in posses (grammaticalmein) feminin

Q J W P X M G I R A F F A E
E E P A U X L Y F U C S V D
F X A N X D S L U C A T J O
I P I H Q P B J S E I N E N
L A H I S L F B O V E W B G
S N R A Q E L E P H A N T Z
U N E D U L P I M Q G H N H
O A R L S I A H J N L S V U
X S J I M G K R L V J O U Y
S A B G S C I E A G Y N K V
E I H H A H V N S E Q K Y N
I Q Z S I U S R U C P W D W
N H E R J L V K A A G B M Z
E F Q B I L N H T B E R S C

www.schulbilder.org

Capir lungatgs

6. Empruei da nudar ina regla per furmar ils pronoms possessivs en vies lungatg da scola ed en il lungatg jester che vossa persona d'instrucziun indichescha. Prendei per quei era neunavon las notizias digl'exercezi 2 «Cumparegliar lungatgs».

Giugar cun lungatgs

7. Quiz dils pronoms

- La persona d'instrucziun determinescha in lungatg per il giug.
- Mintga giugadur e giugadura elegia dus objects e mira cun la persona d'instrucziun ch'il num da quei object ei clars el lungatg determinau. Mintga object vegn nudaus sin in cedel.
- Fagei gruppas da 6 tochen 8 personas e stei en in rudi. Mintga gruppa drova ina cuviarta.
- Giugadur 1 muossa in cedel alla gruppa e metta quel ella cuviarta.
- Il giugadur visavi, pia giugadur 5, di: «1 zuppa siu rispli».
- Lu muossa giugadura 2 in cedel ella gruppa e metta quel ella cuviarta.
- Giugadur 6 dumbra lu si: «1 zuppa siu rispli e 2 zuppa sia tastga».
- Eav.

